

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av elevers tillgång till
läroböcker och andra läromedel i grundskolan vid
Ulsättraskolan i Järfälla kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av elevers tillgång till läroböcker och andra läromedel vid Ulvsättraskolan. Granskningen genomfördes under höstterminen 2025.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen fem utvecklingsområden som angetts i beslut den 26 januari 2026.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Ulvsättraskolan senast den 3 augusti 2026 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Järfälla kommun har inkommit med en sådan redovisning den 6 juli 2026.

Beslut efter uppföljning

Skolans arbete med att ge eleverna tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

- Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.

Järfälla kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Ge eleverna möjlighet att använda läroböcker även utanför undervisningstid.

Järfälla kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Stärk ledningen och samordningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Järfälla kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Skapa förutsättningar för ett medvetet och gemensamt arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel.

Järfälla kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vidta vid behov åtgärder för att utveckla skolans arbete.

Järfälla kommun har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Utvecklingsområde 1

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har skapat förutsättningar för användning av läroböcker och andra läromedel men det framgår inte av redovisningen i vilken mån dessa läroböcker eller andra läromedel används. Rektorn har gjort kompletterande inköp i teknik och engelska i årskurs 3, men det framgår inte hur lärarna avser att använda läroböcker, läromedel eller lärarhandledningar i sin planering för att ge eleverna sammanhang, överblick och progression. Enligt huvudmannens redovisning är det ännu för tidigt att beskriva hur verksamhetens kvalitet har utvecklats sedan åtgärden vidtogs, men man förväntar sig att samarbete mellan lärare kring planering av och innehåll i undervisningen gynnar elevernas lärande. En förväntad effekt på längre sikt är att tillgången till läromedel kommer att vara på plats vid skolstart varje år.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av

vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

Utvecklingsområde 2

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Ge eleverna möjlighet att använda läroböcker även utanför undervisningstid.

Av huvudmannens redovisning framgår att eleverna får använda läromedel även utanför skoltid. Det framgår dock inte om det även gäller de ämnen i vilka eleverna tidigare inte fick låna hem böcker. Skolan har tillsett att det finns extra exemplar att låna hem för de som har behov av detta. Av redovisningen framgår att verksamhetens kvalitet har utvecklats genom att elever får tillgång till anpassat material som de kan ta hem. Vidare minskar mängden kopierade papper som lätt kommer bort. En förväntad effekt på sikt är att hemarbete underlättas för elever och vårdnadshavare.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

Utvecklingsområde 3

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Stärk ledningen och samordningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har påbörjat ett arbete för att stärka ledningen och samordningen kring arbetet utifrån läroböcker och andra läromedel. Rektorn har infört ämneskonferenser där lärare diskuterar användning och inköp av läromedel. På ämneskonferenserna görs även utvärderingar av läromedel, vilka rektorn tar del av och kontrollerar att läromedlen är evidensgrundande. Av redovisningen framgår att verksamhetens kvalitet har utvecklats genom en utökad

diskussion och ett ökad samarbete mellan lärare. Genom en ökad förståelse för olika åsikter kring läromedel kan lärarna enas kring valt läromedel och hur de ska ta sig an läromedlens innehåll.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

Utvecklingsområde 4

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Skapa förutsättningar för ett medvetet och gemensamt arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har påbörjat ett arbete för att främja likvärdigheten gällande användningen av läroböcker och andra läromedel. Rektorn har infört ämneskonferenser och har löpande terminsutvärderingar, som får styra valen av läroböcker och andra läromedel. Enligt huvudmannens redovisning är det ännu för tidigt att se hur verksamhetens kvalitet har utvecklats, men ett ökat samarbete mellan lärarna förväntas resultera i en samsyn och en ökad förståelse för valt material. På sikt förväntas att samarbete inom kollegiet ökar.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

Utvecklingsområde 5

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vidta vid behov åtgärder för att utveckla skolans arbete.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har påbörjat ett arbete med utvärdering av läroböcker och andra läromedel. Rektorn har avsatt tid vid läsårets slut för utvärdering av läroböcker och andra läromedel inför nya inköp. Verksamhetens kvalitet utvecklas enligt huvudmannens redovisning genom att elevresultat analyseras i förhållande till läroböcker och andra läromedel. En målsättning på sikt är att ha evidensstödda läroböcker och andra läromedel som stöttar eleverna i undervisningen.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att huvudmannen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter.

På Skolinspektionens vägnar

X Sara Carlsson

Beslutsfattare
Signerat av: Sara Carlsson

X Sylvia Lindqvist

Föredragande
Signerat av: Sylvia Tutzauer Lindqvist

Bilaga 1: Författningsstöd

Den 1 juli 2024 trädde ändringar i skollagen i kraft som syftar till att stärka elevers tillgång till ändamålsenliga läromedel.¹ Ändringarna gäller för flera skolformer. För grundskolan är lydelsen följande²:

Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

I skollagens första kapitel har införts definitioner av begreppen läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg.

I skollagen avses med

- lärobok: tryckt läromedel, med eller utan digitala komponenter,
- läromedel: helt eller delvis tryckt eller digitalt verk som är avsett att användas i undervisningen, som överensstämmer med relevanta delar av tillämplig kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan och läroplanen, och som är utgivet av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art,
- lärverktyg: läroböcker, andra läromedel och andra tryckta eller digitala verk samt utrustning och material som används i undervisningen.³

I samband med lagändringarna har regeringen även beslutat om nya formuleringar i flera läroplaner.⁴ I läroplanen för grundskolan har ändringarna följande lydelse

Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.⁵

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

- alla elever erbjuds strukturerad undervisning under lärares ledning,

¹ Lag (2023:951) om ändring i skollagen (2010:800).

² 10 kap. 10 § andra stycket skollagen.

³ 1 kap. 3 § elfte–trettonde strecksatserna skollagen.

⁴ Förordning (SKOLFS 2024:590) om ändring i förordningen (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

⁵ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper.

- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål,
- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek,
- alla lärare får tillgång till de lärarhandledningar som behövs för att ge eleverna en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.⁶

⁶ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar.